

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 20 GRUDNIA V. S. 1813 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Odessa dnia 8 Listopada.

Królowa Sycylijska *Marya Karolina* przybyła do tutejszego portu z *Konstantynopola* dnia 22go Października pod imieniem *Hrabiny Castellamari*. Pani ta opuściła *Sycylię* dnia 14 (26) Czerwca i wylądowała w *Konstantynopolu* d. 13 (25) Września. — Wystrzały honorowe artylleryi powitały tę Monarchinię w tutejszym porcie. *Kommandant* miasta *Jenerał Major Koble*, który zastępował *Gubernatora* *Woiennego* w czasie jego niebytności, *Urzednicy*, i mieszkańcy licznie zgromadzeni powitali *Królową* przy jej wysiadaniu z okrętu. *J. K. M.* stanęła w domu dla siebie przygotowanym, gdzie dopełni przepisow kwarantanny. Mówią, że potém uda się w podróż do *Wiednia*. Syn jej *Xiąże Leopold*, i znaczna liczba osób znakomych towarzyszą tej *Monarchini*. (*le Conserv.*)

Grodno dnia 14go Grudnia v. s.

W *Rocznicę* *Urodzin* *JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI* dnia 12go *Grudnia* o godzinie 10tej zrana, wszystkie *Władze* *Woyskowe* i *Cywilne*, i cała przytomna *Szlachta*, zebrali się na pokojach *JW.* *Cywilnego* *Gubernatora*, *Aktualnego* *Stanu* *Konsyliarza* i *Kawalera* *Lescherna*, złożywszy mu hołd uszanowania i miłości dla *Naylepszego* z *Monarchów*, udali się za *JW.* *Gubernatorem* do *Cerkwi* *Sofiiskiey* na modlitwę za *Naydłuższym* *Panowaniem* *ALEXANDRA* *Igo*, i pomyślnością *Nayiasniejszey* *JEGO* *Famili*i; iak tylko zmierzchło, całe miasto pysznie oświecono. *Pałac* *JW.* *Gubernatora*, cały był w *lampach* i pięknym ozdobiony *Transparentem* przedstawiającym *MONARCHE* w całej świetności dnia *Koronacy* — *Ratusz*, *Szkoła* *Zydowska* i wiele gmachów zdawały się ubiegać w guście oświecenia — o 8mej na reszcie z wieczora, *Szlachta* *Gubernii* *Grodzieńskiey* dała świetny *Bal*, który *JWW.* *Gubernatorstwo*, wszystkie *Władze* *Woyskowe* i *Cywilne*, wszystkie *Stany*, cała przytomna *Szlachta*, i licznie zebrana płeć piękna, przytomnością swoją przyzdobily. — *Bal* otwierał zastępujący miejsce *Marszałka* *Gubernskiego* *Brzeski* *Marszałek* i *Kawaler* *Graff* *Grabowski* z *Xięzną* *Suwarowową* *Italijską* *Jenerał* *Leytnantową* i *Damą* *Honorową* *JEY* *IMPERATORSKIEY* *MOSCI*. — *Jeńcy* *Modlińscy*, z których wielu *krajowców* na łono *famili*i *puszczonych* *obchodowi* temu przytomni byli, *Wspaniałość* i *Dobroczynność* *MONARCHY* przypominając, wszystkie rozrzewniali serca, naczulszą je napełniając wdzięcznością i uwielbieniem — *Zdrowie* *NAYJASNIEYSZEGO* *PANA* spełniano z zapalem nieopisanym, i *bal* do białego dnia z nieprzerwaną trwał wesołością.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Królewiec dnia 19go Grudnia n. s.

Po *utarczce* pod *Oldestohe*, *Duńczykowie* i *Francuzi* tak się spiesznie cofali, że główna *kwatery* *J. K. W.* *Xięcia* *Szwedzkiego* była już w *Rendsburgu*, a tém samém *Schleswig* już był zagrożony — *Duńczykowie* żądali *rozeymu*, ale ten im odmówiony został: zaczęto jednak traktować o *pokoin*. *Sądzą* tu powszechnie, że *Król* *Duński* będzie musiał przyjąć warunki, iakie mu podane zostaną.

Od Niższego *Renu* *4go Grudnia n. s.*

Dnia *2go* *b. m.* *Sprzymierzeni* przeszli za *Ren*

pod *Misseldorf*, i zdobyli szturmem miasteczko *Reuss* gdzie zabrali 20 *Officerów*, 200 *zodnierzy*, pewną liczbę *ceiników*, *kasę* z *pieniędzmi*, i znakomity *transport* *żywności* i *bydła* — *Wielu* *młodych* *ludzi* z *miasta* mieli już *uczestnictwo* w tej *wyprawie*.

Rosyyski *Radea* *Stanu* *Gruner*, zajmując się *organizacyą* *Jeneralnego* *Rządu* wszystkich tych *Prowincyi* *Północnych* *Niemiec* (wyjąwszy *Pruskie*) które składały *32gą* *woienną* *dywizyą* *Francuzką*.

z Krajów *Badeńskich* *dnia* *24go* *Listopada n. s.*

Przechody *woysk* na *prawey* *stronie* *Renu* przez *Heidelberg*, *Mannheim* i *Ladenburg* trwały nie *przerwanie* do 25go *Listopada*. Przez samo miasto *Heidelberg* przeszło już 80,000 *ludzi*. *Bawarczykowie*, *Austryacy*, *Kozacy*, *Würzburgcykowie*, po większey części udali się ku *Bruchsal*; wiele także *Regimentów* *Austryackiey* i *Rosyyskiey* *kawalleryi* przez *Sinzheim* w okolice *Pforzheim*, gdzie 25go *przyciągnęły* 4ry *regimenta* *Węgierskiey* *piechoty*, a zaś 50 *wozów* z *ammunicyą* do *Bruchsal*. *Umiarkowany* *stan* *powietrza*, (na *wzgórkach* *Winnicznych* widać jeszcze *świeżą* *zieloność*) sprzyia tym *woiennym* *obrótom*, *osobliwie* od *czasu*, iak *częste* i *uiewne* *deszcze* *ustaly*. *Most* *przygotowany* pod *Heidelbergiem* dla *przeprawy* *ciężkich* *transportów* dnia 21go *b. m.* rzeką *Neckar* *sprowadzony* *zostal* — *Składa* się on z 6ciu *batów* *używanych* na tej *rzece*, z których każde trzy sztuki w odległości od 16 do 20 *stóp*, są z sobą mocno *spoione*. Dalej w różnych miejscach stoi w *gwości* *przez* 250 *pontonów* — *Te* wszystkie *środki*, *zważając*, że *znakomite* *massy* *woysk* *stoją* w *bliskości* *Renu*, *zdają* się *zapowiadać* *bliskie* *przeyscie* *tęj* *rzeki* — *Jenerał* *Wrede* dnia 21go *b. m.* *przejechał* przez *Durlach* i skierował *drogę* na *Etlingen* — *Twierdzą*, że *mocny* *korpus* *rezerwowy* *Austryacki* *przechodzi* przez *Bawaryą*.

Frankfort *dnia* *5go* *Grudnia n. s.*

Baron *Reding* i *Radca* *Stanu* *Escher*, *wysłani* od *Seymu* *Szwajcarskiego*, dnia 3go *przybyli* do *główny* *kwatery* *Monarchów* *Sprzymierzonych*. *h.* *Mają* oni *zlecenie* *podadź* *Sprzymierzonym* *oświadczenie* *neutralności* *Szwajcarów*. W tymże celu do *Paryża* *poiechali* *PP.* *Ruttimann* i *Wieland* — *Jednym* z *pierwszych* *kroków* *neutralności* było *zniesienie* *Lądowey* *taryffy* *Napoleona*, i *zniżenie* *cla* od *plodów* *osadniczych*, do 6ciu *liwrów* od *centnara* *kawy*, a *ośmiu* od *centnara* *cukru* — *Seym* *Szwajcarski* *ukończony*, i *Deputowani* *roziechali* się do *domów*.

Zürich *dnia* *24go* *Listopada n. s.*

Dnia *20go* *wieczorem* *przybył* tu *P.* *Lebzelter* w *towarzystwie* *P.* *Capo d' Istria* z *Frankfortu*, *główny* *kwatery* *Monarchów* *Sprzymierzonych*; *nazajutrz* *miał* *Audyencyą* u *Landamana*. *Przejeżdżali* oni przez *Bern*, skąd *towarzyszył* im *Sekretarz* *Legacy* i *Austryackiey* *Wolf*. *Obadwa* *niewzięli* *jeszcze* na *siebie* *dyplomatycznego* *charakteru*, i w *dzienney* *cudzoziemców* *liście*, *znajdują* się pod *imieniem* *kupców*.

Basel *dnia* *25go* *Listopada n. s.*

W *okolicach* *naszego* *miasta*, *wzniesiono* *kilka* *bateryi*, i na *moście* przez *Ren* *wiodącym*, *wystawiono* 2 *działa*. — *Przed* *miasteczkiem* *Klein-Basel*, na *lewym* *brzegu* *Renu*, *wznoszą* także *okopy*. *Zaloga* *nasza* *iak* *słychać*, *wzmocniona* *będzie* 7. *bataliona*

mi wojsk Szwajcarskich. — Codziennie przechodzi przez to miasto wielka liczba rzemieślników Szwajcarskich, którzy w fabrykach miasta *Mühlhausen* i innych w *Alsacyi* użyci byli.

Stutgard dnia 2go Grudnia n. s.

Gazeta nasza zawiera Akt przystąpienia Króla Jegomości Pruskiego do Preliminarnego traktatu przymierza, który dnia 2go Listopada między Dworami Wiedeńskim i Stutgarskim zawarty został.

Roveredo dnia 24go Listopada n. s.

Brygada Jenerała *Fölseis* stoi przed *Legnano* w związku przez *Rowigo* i *Adria* z brygadą Jenerała *Nugent*, która dnia 9 Listopada, siadłszy na statki Angielskie i Austriackie w *Triescie*, dnia 12go ukazała się pod *Wenecją*, i *Malamocco*. Trzyma ona to miasto w oblężeniu ze strony morza, kiedy tym czasem jedną część wojsk swoich wysadziła na ląd przy ujściu *Padu*. Z innej strony *Wenecya* opasana została przez brygady Jenerałów *Rebrovicha* i *Meyera*. Załoga *Wenecyi* składa się z 6,000 ludzi.

— Przykopy pod *Palma-Nuova*, miały być nie zwłócznie otworzone po przybyciu ciężkiej artylerii.

— Dalmatya przez brygadę Jenerała *Tomasich* została zdobytą; jedno tylko miasto *Zara*, którego broni Jenerał *Roiza* z 1800 załogi, trzyma się jeszcze.

— Pomiędzy *Mantua*, *Weroną* i *Rivoli*, stoją szczątki nieprzyjacielskiego wojska. Wice-Króldnia 21go znajdował się jeszcze w *Weronie*. — Przez dzień 22. i 23. obadwa wojska stały spokojnie w swoich stanowiskach.

Amsterdam dnia 4go Grudnia n. s.

W dniu pierwszym b. m. Kommissya tymczasowego rządu w *Amsterdamie* wydała do mieszkańców następną odezwę!

„Ziomkowie! — Przyszedł na koniec moment, który kładzie kres wszystkim niepewnościom waszym. Przemięły burze rewolucyi, i dzieło przez naszych wiekopomnych przodków wśród najsroźszych nawałnic przed dwoma wiekami ugruntowane, zostało przez nas dopełnione pomimo większych jeszcze może zawał i trudności. Zaden obcy Xiążę waszych interessow i obywatelowie nieświadomy nie będzie odtąd samowolnie o najsroźszych wam prawach stanował; owoce pracy i pilności waszej nie będą dłużey łupem cudzoziemca, i wasze dzieci za sprawę sobie obcą i nawet szczęściu swojemu przeciwną nie będą odtąd w odległej krainy na rzeź wyprowadzane.”

„Lecz równie też dawna niepewność względem podziału najwyższej Władzy nie powinna wprawiać w niemoc sił waszych, ani osłabiać waszej dzielności. Narod *Niderlandzki* nie wezwał do siebie *Wilhelma VI.* nie wiedząc czego się prawdziwie od niego spodziewać i czego oczekiwać może. Jest to *Wilhelm I.* który jako Panujący Xiążę za powszechnym życzeniem ludu przybywa do *Niderlandow*, orężem niegdys i męstwem innego *Wilhelma Igo* z jarzma srogiey niewoli oswojonych. Wasza cywilna wolność przez prawa i przez konstytucyę, też prawa zaręczającą, zostanie teraz bardziej niż kiedykolwiek ugruntowana. Lecz energia cudzoziemskiego kraju, energia ludow, których rząd był po większej części przyczyną tych nadzwyczajnych zdarzeń, nad którymi tyle razy zdumiewała się Europa, powinna być u nas, przez podobną energią, w równowadze utrzymywana. Jeszcze musimy niejakię poświęcić ofiary, a imię *Hollandyi*, jak dawniej z poszanowaniem wspominane, i Flaga *Niderlandzka* na wszystkich morzach powiewać będzie. Wielkie dzieło jest dopełnione: *Niderlandy* są wolne, a *Wilhelm Iwszy* jest panującym Xiążęciem wolnych *Niderlandow*.”

Tym czasem Xiążę *Oranii* wypłynawszy z *Anglii* wylądował w *Scheveningen* i przybył do *Hagi*; z Balkonu *Ratusza* w *Amsterdamie* przeczytano jego następną odezwę do *Holandrow*:

„Ukochani współziomkowie! — Po 19stoletnim rozłączeniu i po tylu cierpieniach, doświadczam tey

niewymówny radości. iż jednomyślnie na łono wasze wezwany zostałem. Przybyłem tu i gotow jestem, przy Boskiej pomocy, wspólnie z wami działać, abyście znowu swą niepodległość i byt dobry odzyskali. Jest to mój cel jedyny, najszczerze i najgorętsze życzenie moiego serca. Mogę was śmiało upewnić, iż ten sam jest widok Sprzymierzonych Monarchow. Najszczególniej jest to zamiarem *J. K. W. Xięcia Regenta*, i połączonych Królestw *Wielkiej Brytanii* i *Irlandyi*. Przekona was o tém wspaniała pomoc, jakiej wam niezwłócznie udzieli to potężne Mocarstwo, i odnowienie owych dawnych i zaufanych stosunkow przyiazni i przymierza, które tak długo były szczęściem obu Narodow. Jestem gotow, i postanowiłem mocno u siebie, wszystko co było pominąć i puścić w zapomnienie. Naszym wspólnym i jedynym celem być powinno zagojenie ran cierpiącey oyczyzny, i oddanie jej dawnego blasku i poważenia pomiędzy innemi Ludami Europy. Wywołamy z pośrodka siebie wszelki duch stronnictwa. Ożywienie handlu będzie bez wątpienia bezpośrednim skutkiem moiego powrotu. Z moiey strony, i ze strony moich przyjaciół nie będą zaniedbane żadne usiłowania, przez któreby wasza niepodległość, wasze szczęście i byt dobry ubezpieczone być mogły. Mój najstarszy syn, który pod nieśmiertelnym Lordem *Wellingtonem* okazał się nie być niegodnym chwały przodków swoich, stanie wkrótce przy moim boku. A zatem, ukochani współziomkowie, połączcie się ze mną sercem i duszą, a wspólna nasza oyczyzna ocaloną będzie. Wkrótce zabłysną dla nas dawne czasy; i dzieciom naszym będziemy mogli zostawić w dziedzictwie kosztowne dary, któreśmy wzięli od przodków naszych.”

Paryż dnia 22. Listopada n. s.

Wieczorem dnia 9go b. m. przedstawieni byli Cesarzowi dla przysięgi: Hrabia *Molé* w Urzędzie Ministra Sprawiedliwości, Xiążę *Bassano* (Maret) w Urzędzie Ministra Sekretarza Państwa, Xiążę *Vicencyi* (Caulincourt) w Urzędzie Ministra interessow zagranicznych, i Hrabia *Daru*, w Urzędzie Ministra wojenney Administracyi.

Xiążę *Massa* (Renier) były Minister Sprawiedliwości i Hrabia *Cessac*, zostawieni przy tytule Ministrów Państwa. — Na wakujące miejsce Marszałka Xięcia *Istryi* (*Bessieres*) mianowany Półkownikiem gwardyi Marszałek Xiążę *Albufera* (*Suchet*)
(z *Gaz. St Peterz.*)

Londyn dnia 25go Listopada n. s.

Dnia wczorayszego Margrabia *Worcester* Adjutant Feldmarszałka *Wellingtona* przybył z jego depeszami. Są one datowane w *Saint Pé*, 15go Listop: i zawierają doniesienie o nowym zwycięstwie, które Feldmarszałek dnia 10 i 11 b. m. odniósł nad wojskiem *Soulta*. Treść ich następną: „Od początku miesiąca Sierpnia nieprzyjaciel zajął mocną pozycyę, pieraiąc swoje prawe skrzydło o morze, środek mając w *Sarre* i na leżących za tą wsią wzgórkach, lewem zaś skrzydłem przytykając do prawego brzegu *Nivelli*, i do oszańcowanej góry *Mondarin*. Przez trzy miesiące nieprzyjaciel pracował ciągle, aby to z przyrodzenia mocne stanowisko, redutami i szaniami jeszcze warowniejszym uczynił; nadewszystko jego prawe skrzydło było tak trudne do zdobycia, iż sądziłem rzeczą rostopną nie przypuszczać z tey strony ataku. — Lecz jak tylko przez poddanie się *Pampelony*, które dnia 30 Pazdz. nastąpiło, rozrzadzić mogłem moim prawem skrzydłem okrywającym dotąd oblężenie tey twierdzy, i jak tylko przez ustawiczne deszcze popsute drogi cokolwiek się poprawiły, dnia 6 i 7 b. m. wysłałem Jenerała *Hilla* w dolinę *Bastan*, i chciałem dnia 8go uderzyć na nieprzyjaciela. Lecz dnia 7go spadło tak wiele deszczu, że był przymuszony zamysł ten do dnia 10go odłożyć. W tym więc dniu, wraz ze świtem, rozpocząłem atak. Zamiarem moim było przełamać środek nieprzyjaciela, i tym sposobem obejść jego prawe skrzydło. Na ten koniec dywizye uformowały się w ko-

lumny, każda prowadzona przez swojego wodza i mając za sobą swoją własną rezerwę. Jenerał Leytn: Colé ogniem swojej artylleryi przymusił nieprzyjaciela opuścić jedną redutę, założoną przed wsią *Sarre*, załoga drugiej reduty na lewey stronie będącej nie oczekiwała przewidzianego szturm. — Tym sposobem zostawszy panami wsi *Sarré*, uderzyliśmy na wszystkie reduty z drugiej strony leżące, i z nadzwyczajną walecznością wszystkieśmy zdobyli. W najznaczniejszej, na wzgórku położoney reducie, zabraliśmy w niewolę całą jej osadę, która się z pierwszego batalionu 88go regimentu liniowey piechoty składała. — Naówczas woyska nasze opanowały przeyscie na rzece *Nivelli*, a zdobywszy wszystkie po obu jej stronach obwarowane wzgórki, przymusiliśmy jedną dywizyą nieprzyjaciela osadzającą górę *Mondarin*, iż się rzuciła pomiędzy góry *Baygory*, a reszta cofnąć się musiała przez most pod *Cambozzu*. Tym sposobem zdobywszy wszystkie wzgórza z drugiej strony *Saint Pé*, znaleźliśmy się w tyle nieprzyjacielskiego lewego skrzydła, lecz dla zbliżoney już nocy, nic więcej tego dnia nie mogliśmy przesięwzić.

W nocy nieprzyjaciel opuściwszy wszystkie swoje szanice, cofnął się do *Bidack*, i zrównował mosty, po których przechodził *Nivelle*. Gwałtowny deszcz, który spadł teyże nocy, pomnożył trudności przeprawy przez *Nivelle*, a gdy ta nakoniec wykonana została, uyrzeliśmy, że nieprzyjaciel w nocy z 11go na 12sty, przeciagając daley swój odwrót, aż przed *Bayonną* zajął oszańcowany oboz. — W szanicach i redutach częścią przez nas zdobytych, a częścią przez nieprzyjaciela opuszczonych, zabraliśmy dział 51, 1500 jeńców i 400 ranionych, którzy zostali na placu boiu. Równie nasze, jak Portugalskie woyska, jako też Hiszpańska armia Andaluska pod wodzą Jenerała *Giron*, tudzież Jen. Leytn. *Don Freyre* na czole dwóch kolumn Hiszpanow, walczyli z nieporównaną odwagą. Nie mniejszą pochwałę oddać powinienem trzem Angielskim i jednej Portugalskiej brygadom artylleryi, których dobrze kierowany ogień wiele się do zwycięstwa przyłożył. Strata nasza w zabitych: trzech Majorow, 4 Kapitanow, 12 Porucznikow, 6 Chorążych, 518 żołnierzy; w ranionych: 2ch Officerow jeneralnego sztabu, 6 Podpółkownikow, 1 Major, 38 Kapitanow, 67 Porucznikow, 36 Chorążych, 25 Doboszew, 1966 żołnierzy; w ogóle 178 Officerow, 2516 żołnierzy. —, Pomiedzy woioownikami zasługującymi na szczególną pochwałę, Feldm. *Wellington* i w tym razie chlubną czyni wzmiankę o młodym Xiążęciu *Oranii*. (z *Gaz. Berl.*)

Konstantynopol 13go Listopada n. s.

Przy odiezdzie Królowey Sycylijskiej, Sułtan przysłał Jęj w podarunku kilka Perskich szalów bardzo wysokiey ceny, i cyfrę swoją wysadzoną brylantami.

W tych dniach Intermuncyusz Austriacki otrzymał od Sułtana złotą tabakierę z brylantami. Starszy *Dragoman* Pan *Testa*, udarowany podobnym upominkiem. (P. P.)

Wiedeń dnia 2 Grudnia n. s.

Gazeta tuteysza zawiera przedugodny traktat przymierza między Cesarzem Jegomością, a Królem Wirtemberskim zawarty w *Fuldzie* dnia 2go Listopada 1813, przez Xiącia *Meternicha* ze strony Austriackiej, a przez Hrabiego *Zeppelina* ze strony Wirtemberskiej podpisany; którego następane artykuły. — Art. I. Od dnia podpisania ninieyszego traktatu, ma być pokoy i przyiaźń między N. Cesarzem Austriackim Królem Węgierskim i Czeskim, a N. Królem Wirtemberskim, Ich Sukcessorami i Następcami, Ich Państwami i Poddanymi, na wszelkie przyszłe czasy; równie też mają być przywrócone handlowe i inne stosunki między obustronnemi Państwami w tym samym stopniu, w jakim się znajdowały przed wybuchnieniem wojny. — Art. II. Zamiar przymierza między obiema wysokimi umawiającemi się stronami, jest naczynniesze współdziałanie Mocarstw

oboyga dla przywrócenia takiego stanu rzeczy w *Europie*, któryby Wszystkim Państwom zapewnił niepodległość i przyszłą ich spokojność. W skutku tego, zrzeka się *Wirtembergia* Związku Reńskiego, i woyska swoje niezwłocznie z woyskami Mocarstw Sprzymierzonych połączyć przyrzeka. Art. III. W skutku poprzedzającego artykułu, przyrzekają Wyokie umawiające się Strony, wspierać się wzajemnie wszelkimi środkami, i takich Im Opatrzność udzieliła, i nie złożyć inaczej oręza, iak za wspólnem porozumieniem się. Art. IV. N. Cesarz Austriacki zaręcza N. Królowi Wirtemberskiemu, tak swoim iak i swoich Wysokich Sprzymierzeńców Imieniem, wolny i spokojny użytek Kraiów Jego, tudzież udzielnosc nad niemi. — Art. V. Woysko Wirtemberskie ma stanowić część wielkiego Austriackiego i Sprzymierzonego woyska; będzie ono zostawać pod dowództwem naczelnego Wodza tegoż woyska, a pod bezpośrednimi rozkazami Jenerała Wirtemberskiego, będzie oraz zawsze w iednym korpusie połączone, przez własnych Officerów dowodzone, a we względzie karności i ekonomicznego urządzenia, własnym swoim przepisom podległe. — Art. VI. Odebrane nieprzyjacielowi znaki zwycięstwa, zdobycze i jency woieni, należą temu woysku, które je zdobyło. — Art. VII. Wyokie umawiające się Strony, przystąpią niezwłocznie do układów względem formalnego traktatu przymierza. — Art. VIII. Zachowują sobie równie na mocy ninieyszego traktatu zawrzeć umowę względem wydawania zbiegów. — Art. IX. Obidwie Wyokie umawiające się Strony, obowiązują się naysolenniey nie wchodzić w żadne układy pokoiu lub w pojednanie się z nieprzyjacielem, chyba za wspólnem porozumieniem się; przyrzekają sobie oraz iak nauroczysciey niesłuchać żadnych zgłaszań się lub propozycyi, któreby Im pośrednie lub bezpośrednio przez Gabinet Francuzki czynione być mogły, nie udzieliwszy sobie piérwéy takowych. — Art. X. Ninieyszy traktat ma być przez J. C. K. *Apostolską* Mość, i przez N. Króla Wirtemberskiego zatwierdzony, a zatwierdzenia jego mają być w 8 dni, od czasu podpisania rachując, lub przedzý jeszcze, jeżeli można, wymienianemi &c. &c. &c.

Warszawa dnia 28go Listopada n. s.

Gazety nasze zawierają, co następane:

Rada naywyższa tymczasowa Xiąstwa Warszawskiego.

Czuwając ciągle nad przyniesieniem ulgi mieszkańcom Xiąstwa Warszawskiego w zwolnieniu exekucyi podatków zaległych, a chcąc przez to podać im sposobność pędszego uiszczenia się Skarbowi w bieżących, postanowiła i stanowi:

Art. 1wszy. — Termin zawieszający exekucyą podatków po 1wszym Czerwca r. b. zaległych, uchwałą z dnia 27go t. m. do 1go Grudnia r. b. oznaczony, przedłuża się do 1go Stycznia 1814 roku; do tego przeto terminu, podatki po 1wszym Czerwca r. b. zaległe, exekwowane być nie mają, wyiawszy od Starozakonnych, którzy dostawą produktów nie są obarczeni.

Art. 2gi. — Wykonanie ninieyszego postanowienia, Rada Naywyższa tymczasowa Xiąstwa Warszawskiego, dyrygującym Ministeriami Spraw wewnetrznych i Skarbu poleca, którzy stosowne do Władz podległych wydadzą w téy mierze od siebie dyspozycye, a nadto postanowienie to, dla wiadomości publiczney w gazetach umieścić rozkazą. — W Warszawie dnia 26. Listopada 1813.

(Podpisano)

X. Lubecki.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— Podług doniesień prywatnych z *Bremen*, Marszałek *Davoust* ofiarował się do kapitulacyi.

— Xiąże *Statuder*, nie tylko nie przyjął Królewskiej godności: ale nawet odmówił ofiarowanego mu tytułu dziedzicznego Panniącego Xiążęcia.

— Dnia 20 Listopada, Wice-Król Włoski był już

tylko ograniczony obroną *Werony*, i okręgiem nie większym nad pół mili około tego miasta.

— Jeden Kupiec Bremeński nazwiskiem *Bösse*, własnym kosztem formuje korpus 100 wyćwiczonych strzelców. Wydatek jego na to wynosi 60,000 złotych.

— *Texel* i *Skalda*, są blokowane przez Anglików. Jeżeli *Selandya* pójdzie za przykładem Holandyi, — o czém wątpić nie potrzeba, — tedy Sprzymierzeni natychmiast będą na lewym brzegu *Skaldy*.

— W *Moguncyi* panują tak zaraziwe choroby, że załoga tej twierdzy przed bramami oboz założyć musiała.

— Ustawą Króla Jegomości Pruskiego, wezwani są do *Berlina* Reprezentanci Narodowi *Marchii Elektorskiej*, dla naradzenia się o sprawiedliwym rozłożeniu ciężarów wojennych i utrzymaniu własności gruntowych. Każdemu wolno jest mówić w tém zgromadzeniu. Uchwała jego ma być przełożona osobnej Komisji.

— Sejm Szwajcarski dawnego Landamanna *Wattenwyl*, wyznaczył wodzem wojsk zgromadzonych.

— Jenerał *Rapp*, w ostatnich czasach przed kapitulacją dozwolił żołnierzom z garnizonu przedawać zboże znajdujące się w magazynach, przez co cena jednej miary żyta ze 45 talarów na 12 spadła.

— Wielu Szlachty w *Saxonii* z młodzieży dóbr swoich formują zbrojne rotę, na których stanowią czele, udają się z niemi do korpusu ochotników.

— Na wstępie, do wyroku Senatu Francuzkiego nakazującego konskrypcyą, czytamy: „Zważając że nieprzyjaciel w granice Państwa od gór *Pirenejskich*, i od północy wkroczył, i że te także od *Renu* i od *Alp* są zagrożone, &c.

— Admirał *Verhuel* dowodzący flotą w *Texel* jest rodem *Hollender*.

— Armia odwodowa, która się była zgromadziła pod *Wiedniem*, otrzymawszy inne przeznaczenie, śpiesznym marszem udaje się do armii czynnej. Pod tém zaś miastem ma być zgromadzona inna rezerwa od 120,000 ludzi.

— Zaraz po swoim przybyciu do *Amsterdamu*, Jenerał *Benkendorf* posłał wojska do *Muyden* i *Halfveg*, w celu opanowania tych miejsc położonych blisko *Amsterdamu* leżących. Przedsięwzięcie to szczęśliwie się udało: 20 dział i 1,000 jeńców wpadło w zwyciężkie *Rossyan* ręce.

— Czynność *Kozaków*, drugiego zaraz dnia po ich przybyciu do *Amsterdamu*, odkryła wielką liczbę *Celników* i sług *Policyjskich* Francuzkich, którzy pokojowi i bezpieczeństwu miasta zagrażali. Poymano także 1go *Adjutanta* Jenerała *Molitora*, który się ukrył pod odzieniem młynarskiego czeladnika. Pospólstwo czynne było w tym razie, iednakże bez wszelkiego krwi rozlewu.

— *Baron Bentinck von Buckhorst* mianowany został przez *Xiążęcia Statudera* jeneralnym *Kommissarzem* wojny, *Elias Canneman* naczelnikiem *Departamentu* *Finansów*, *Hoyneck von Papendrecht* jeneralnym *Kommissarzem* *Policyi*. — Tymczasowie wystawiony będzie 25,000 korpus wojska, który się z korpusem *Rossyjskim* i *Jenerała Bülowa* zaraz połączy. — O-

prócz korpusu posiłkowego *Anglia* daie jeszcze 40,000 sztuk broni, i wszystko co tylko potrzeba do uzbrojenia 5000 ludzi. *Hollandrowie* przymuszeni do *Francuzkiej* służby, codziennie do nas powracają; podobnież dezertują maytkowie z floty stojącej w *Texel*, tak dalece, że *Admirał Verhuel*, nyrzy się wkrótce przymuszonym oddadź tę flotę *Rządowi*. Cała osada *Korwety Lynx*, 150 ludzi, która stała w zatoce *Helvottsluis*, nie zważając na uzbrojone baty strażnicze, opuściwszy też *Korwetę*, do nas przeszła.

— Jenerał *Bülow*, przy zdobyciu *Arnheimu*, zabrał 5ch *Jenerałów* *Francuzkich*, i 10 dział zdobył.

— *Uniwersytet Halski* ma rozpocząć lekcyę swoje dnia 5go *Stycznia* 1814.

— Jenerał *Bertrand* mianowany został przez *Napoleona* *Marszałkiem* *Pałacowym* na miejscu zabitego *Marszałka Duroc*.

— *Żołnierze* *Francuscy* nie lepiej postępują sobie w własnej *Ojczyźnie*, iak w obcych *Krajach*. *Dowodem* tego są dwa bardzo surowe rozkazy *dienne*, które *Marszałek Soult*, widział się być przymuszonym wydać do swego wojska, zakazując *rabunku*.

— *Druga strona* *Kuli Ziemskiej* nie jest szczęśliwszą od naszej. W całej prawie długości od *Kanady*, aż do południowego końca *Chili* sroży się wojna. *Zgromadzenie* *stanów* *Prowincyi* *zjednoczonych* *Rio de la Plata*, naśladowie niefortunnie w postępach swoich *rewolucyą* *Francuzką*, i na nowym świecie zapala ten pożar, który spustoszył *Europę*. *Do ucisku* *tamtejszych* *mieszkańców*, przykładają się jeszcze *straszliwe* *wypadki* *natury*. *Rzeka* *Misissipi* i wiele innych przez *nadzwyczajne* *powodzie*, zniszczyły *uprawę* *rozległych* *Krain*. *Jamaika* została *spustoszoną* przez *okropne* *burze* i *trzęsienia* *ziemi*, a na *St Domingo* *głód* *panuje*.

Obserwacye Meteorologiczne od 30go Listop: do 10go Grudnia v. s. w Wilnie.

Barometr.		Kierunek wiatru.
Dnia 20 Listopada z rana	27. 9. 8.	Północny.
Dnia 10 Grudnia w wieczor	27. 6. 9.	Południowy.
Naywięk. wys. dnia 25 List:	28. 0. 4.	Połud. Wscho.
Naymn. wys. dnia 2 Grud:	27. 1. 3.	Zachodni.
Srednia z 63 obserwacyi -	27. 7. 74.	
Thermometr.		
Dnia 20 Listopada z rana	— 3. 5.	Półno: Zachod:
Dnia 10 Grudnia w wieczor	— 1.	Południowy.
Stan naywyż: dnia 22 List:	+ 4. 5.	Połud. Wscho.
Stan nayniż: dnia 4 Grud:	— 14. 5.	Zachodni.
Srednia z 63 obserwacyi -	— 3. 26.	

Stan powietrza.

Od dnia 20 Listopada do 10 Grudnia kierunek wiatru był: *Południowy*, *Zachodni*, *Wschodni*, *Południowo - Wschodni*, *Północno - Wschodni* i *Północno - Zachodni*.

Dnia 28 Listop: 2, 3, 5 Grudnia *Pogoda*. 25 25 Listop. *deszcz* *padał*. 27, 29 Listop. 1, 6, 7, 10 Grudnia *śnieg* *padał*. Inne dni prawie całkiem *po* *chmurne*.

GAZETA KURYERA LITEWSKIEGO.

Prenumerata na tę *Gazetę* z *przestaniem* *Poczty*, iako też *mięscowa* *odnawia* się od dnia 1go *Stycznia* *następnego* — *Prenumeruje* się z *przestaniem* *Poczty* w *Expedycyi* *Gazetnej* *tutejszego* *Pocztamtu*, i na *wszystkich* *Pocztamtach* *Państwa*, *placąc* *rocznie* *rubli* *srebr.* 14. *półrocznie* *rubli* *srebr.* siedm — *Kwartalowa* na *Poczcie* się *nie* *przyjmuie*. — *Prenumerata* do *odbierania* na *mięscu* *czyni* się, iak *zwyczajnie*. — *Redakcyja* *tey* *Gazety* *uprasza* *życzących* *sobie* *prenumerować*, *aby* się *w* *czasie* *zglaszać* *raczyli*, *gdyż* *inaczej*, *nie* *wiedząc*, *na* *iaką* *liczbę* *exemplarzy* *ma* *czynić* *zakład*, *nie* *będzie* *tey* *wina*, *ieśli* *opóźnieni* *nie* *dostaną* *pięrszych* *Numerów* *tey* *Gazety* — *Ogłoszenia* i *ostrzeżenia*, *tak* *Urzędowe* iako i *prywatne*, *mogą* *bydź* z *któregokolwiek* *mięscu* *poczta* *przesłane* *pod* *Adressem* *Redakcyi*, z *przyłączeniem* *na* *koszta* *potróynego* *ogłoszenia* *po* *kopieiek* 5. *srebrem* *od* *wiedsza* *zwyczajnego* *pisania*, *byleby* *tylko* z *rzeczy* i *ze* *sposobu* *tey* *wyłożenia* *dalekiego*, *od* *osobistych* *czernien*, *Publiczności* *udzielone* *bydź* *mogły*, i *byle* *były* *zaświadczone* *urzędownie* *przez* *mięscową* *Władzę* *Policyi*.

OGŁOSZENIA RZĄDOWE

2. Od Wileńskiego Gubernińskiego Rządu czyni się wiadomo: iż z powodu liczącego się na Brygaderze Alexandrowiczu niedoboru za czas władania Druyskim i Zasnudskim Woytowstwami przez niegoż zaciągniętego, iako to: na zaspokojenie Włościan tych Woytowstw 20,644. złotych 9. i pół groszy, a do Skarbu 1251. rubli i 79. kopieiek, i dla spiesniejszego i zupełnego wykonania Ukazu Rządzącego Senatu, względem pozyskania tego niedoboru wydanego, oddawać się będą w trzyletnią arędę z publiczney Licytacji znajdujące się w aktualnym tegoż Alexandrowicza posiadaniu, dzierżawa Wilczatowska i Starostwo Bobtowskie, a zatęm zyczący sobie wziąć w arędę tę dzierżawę i Starostwo, raczą się stawić do Wileńskiej Izby Skarbowey dla Licytacji na termin, pierwszy, 16go, drugi 23go, trzeci i ostatni 29go dnia Stycznia następnego 1814go Roku z prawnymi i dostatecznymi Ewikcyami, które powinny odpowiadać dwó-letniemu dochodowi pobieranemu z tych majątkow, to jest: z dzierżawy Wilczatow. 811. Rubli 26. i pół kop: ze Starostwa Bobtowskiego 1168. Rubli 98. kop: srebrem — Dnia 13. Decembra 1813. Roku. *Sowietnik Machwic.*

2. Zarządzący w Wilnie Policją zawiadamia JPan Turnowa, który przyjeżdżał do Wilna w miesiącu 7brze z Powiatu Upitskiego, że skradzione u niego ze Szkatułką rzeczy, iako to dwa Pierścienie brylantowe, a jeden z zegarkiem, i pieniądze srebrem Rubli 157 i 5 ortow, są już wynajdzone — Z tych pierścieni jeden znaydziony spalonym, jednakże brylanty nie są zepsutemi — JP. Turnow, raczy dla odebrania tych rzeczy i pieniędzy uczynić odezwę do Policji Wileńskiej, lub dać komu Plenipotencyą.

Zarządzący w Wilnie P. Szłykow.

O B W I E S C Z E N I A S A D O W E

2. Metropolitalny Mohilewski Rzymsko-Katolicki Konsystorz obwieszcza Sukcessorow zmarłego X. Izaaka Krakowskiego, aby oni w przepisanyym Prawami czasie, dla odebrania pozostałego dla nich spadku, a mianowicie w złocie dukatów sto, w srebrze rubli starych 488, nowych 87, talarów Pruskich 2. monetą drobną złotych 139. groszy 20. z annuaty pozostałych w kassie Białocerkiewskiej złotych 210. i Rubli assygnacyynych 5. z dowodami probującemi aktorstwo swoje stawili się u W. JX. Prałata Archidyakona Kiiowskiego Grabowskiego, mieszkającego Kiiowskiej Gubernii w mieście Powiatowym Zwinogrodce — Roku 1813 dnia 3 Grudnia.

Assessor Archikatedr. Kanonik Antoni Maiewski.

N. 261.

1. Magistrat Miasta Wilna, przystąpiwszy do rozpatrzenia Dzieła za Ukazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI z Litewsko Wileńskiego Głównego Sądu Wremiennego Departamentu pod dniem 28 miesiąca Februarij zeszłego 1812 Roku pod Nrem 132 w Sprawie Kredytorów zmarłego Tobiasza Kulika, iako to: JPanow Winogrodzkich, Andrzejewskich i dalszych z JPanami Janem Markowskim, Marcinem Słodzińskim Radnym, i innymi połączonymi stronami, nastalym w tym Sądzie rozpoczętego, a dla nayscia w Roku przeszłym woysk nieprzyjacielskich w rozbiornie nieukończonem — Wedle wyvodu takowego Dzieła naydując (między innym) że Akta inkwizycyi, kalkulacyi z Sukcessorami Ludwika Winogrodzkiego i dalszemi Tenu-

torami Kamienicy po Kulikowskiej przez tegoż Ludwika Winogrodzkiego i jego Sukcessorów zapossydowaney, pod Nrem 193 w Wilnie sytuowaney, względem wybieranych z oney intrat, podług podanych propositów od Sukcessorów zmarłego Wincentego Andrzejewskiego i JPan Ignacego Winogrodzkiego, dla niestanności dalszych stron, i byłego rzeczoney Kamienicy arędarza Szenka, oraz dla niezłożenia przez X. Kanonika Zukowskiego Dekretu po takowym Dziele, w Sądzie Głównym nastalęgo, wyexpedyowane nie zostały — oraz, że podług wydaney od niniejszego Magistratu dnia 11 Aprila 1812 Roku za Nrem 140 Awizacyi, Kredytorowie Kulika w Magistracie nieiawiac się, Dekretu Sądu Głównego (oprócz w Kategorji JPanow Andrzejewskich) niezłożyli — przez zapisaną dnia 17go praesen. rezolucyą, postanowił naznaczyć i naznaczył, ku rozbiornowi wyrażonego Dzieła ostateczny termin: to jest: dzień siedemnasty miesiąca Januarij następującego 1814 Roku, i o tęm interessowane po wyrażonym dziele strony, w celu niechybnego onych iawienia się, i stawania z dowodami na wyrażony termin w niniejszym Magistracie, przez Gazetę Kuryera Litewskiego potrzykroć awizować — Jakoż Magistrat Wileński publikatę dla zamieszczenia potrzykroć w Gazecie Kuryera Litewskiego wydaiąc, zastrzega wszystkie strony do wyrażonego dzieła względnie rozdziału masy majątku zmarłego Tobiasza Kulika, należne i wpływające, aby niechybnie na przerzeczony termin z dowodami w Magistracie niniejszym (pod utratą i odpowiedzią z Prawa iako wypadać będzie) iawili się i stawali — Dnia 18 miesiąca Xbra 1813 Roku.

Józef Statkowski Bur. M W.

O S T R Z E Z E N I E.

2. Los, który z mieysca pełnionych przy Subseliach Pttu Kowieńskiego obowiązkow w odległą lokacyą JP. Wincentego Swolkinnia Adwokata tychże Subseliow przeznaczyl, i ua nieprzewidziany czas zatrzymał; uiał razem w poruczonych mu Obywatelskich interessach sposobność dalszey czynienia pomocy — Chociaż zatęm z powodu Braterstwa i szczególnym sposobem, w okolicznościach pomienionego JP. Adwokata Swolkienia tyczących się, spłynioney do mnie kuracyi i opieki, zajmując się urzadzeniem jego domówstwa, papiery do rzeczonych spraw należące, ile możność od uszkodzenia zakonserwowałem, wszelako iż w terazniejszym otwieraniu się Sądow, promocyą tychże spraw przezemnie zastąpioną bydz nie może, lecz do zporoczenia onych attencyi, lub osobistego dopilnowania, zgłoszenie się czyli obecność samych Aktorow jest potrzebna — Przeto o pomienionym ich Plenipotentą wolą Zwierzchności oddaleniu, i razem że poszczęgnione ich papiery, za Rezolucyą Sądu Grodzkiego Kowieńskiego już odemnie do JP. Wincentego Sabby Adwokata Subseliow Kowieńskich przeszły i oddane zostały, zawiadomić postanowiwszy, niniejszą do trzykrotnego przy Gazecie Kuryera Litewskiego ogłoszenia poddaię Awizacyą. 1813 gbrą 17 dnia.

Onufry Swolkień Regent Sądu Granicz. Pttu Kowień.

1. JP. Ludwik Pawłowicz zostaiący w obowiązkach Szafarza u JO. Xięcia Antoniego Giedroycia Prezydenta Gran: Wileń: w Roku teran: in gbr: w mieście Wilnie zakończył życie — Po zeyściu którego wszelka pozostałość przy Woźnych zinwentowana, w domu tegoż JO. Xięcia Jmści w mieście Wilnie sytuowanym nayduie się — Ażeby przeto Sukcessorowie zmarłego o tęm wiedzieli, i z dowodami stopień pokrewieństwa wykazującemi, do miasta Wilna iawili się, zaświadczam.

Antoni Januszewski Murgr: w Kamienicy Xcia Giedroycia.

